

Saarde Sõnumid

Nr 11 (238) 22. detsember 2022

Saarde valla aasta ettevõtteks valiti HevoTehnika

Kas tunnustus tuli üllatusena?

Tunnustus tuli meile tõesti üllatusena. Oleme olnud tegusad ja pidevas arengus ning rõõm oli tunnustust vastu võttes tõdeda, et oleme ka teistele silma jäänud. See annab indu edasi toimetada ja oma visioone ellu viia.

Millega HevoTehnika tegeleb?

Meie peamiseks tegevuseks on oma väljatootatud traktorihaakeriistade tootmine. Nende tootmine on meil aastaringne ja hõlmab enamuse ettevõtte tegevusest – tootmine lattu ja edasimüüjatele, sinna juurde kuulub ka toodete arendus ja uuendamine. Teeme ka metalliga seonduvaid eritellimustöös, pakume murutehnika hooldust ja remonti ning uue teenusena ka tehnika renti.

Kui lai on teie tootesortiment ning kas mõni toode on kujunenud HevoTehnika põhitooteks, mille vastu kõige rohkem huvi tuntakse?

HevoTehnika valikus on 70-80 erinevat tootemudelit, mis jagunevad omakorda metsatehnikaks, põllutehnikaks ja hooldustööde tööriistadeks. Läbi aegade on ikka kõige populaarsemaks olnud metsatehnika ja sellega seonduvad tooted. Enim müüdud tooteks on meil palgihaarats. Kuid viimastel aastatel on ka uuemad tooted üha enam nõutud. Üheks selliseks tooteks on näiteks laaduri külge käiv reha-haarats. Toode on oma laia kasutusvõimaluste poolest populaarne.

Kui suur osa teie toodetest läheb ekspordile ning kus asuvad teie peamised kliendid?

Müüme oma tooteid suures mahus siseturul, kuid ekspord

Saarde valla aasta ettevõtte HevoTehnika tegevjuht Siim Ruzitš ja turundusspetsialist Helen Ruzitš. Foto: Haide Rannakivi

läheb 35-40% toodangust. Peamised ekspordikliendid asuvad Soomes, Lätis, Inglismaal, Norras, Austrias, Rootsis, Belgias.

Olete viimastel aastatel jõudsalt kasvanud. Millised on lähiaastate plaanid?

Plaanidesse on võetud üsnagi palju ja põnevat. Tegevussuundades on olulisel kohal diginähtavus. Panustame suurel määral tootmismahu kasvatamisse, tootearendusse ning kavandatud investeeringutesse. Suureks ees-

märgiks on juurde saada tootmispinda, mille tarbeks on juba ka vastavad ettevalmistused tehtud. Uus tootmispind annab juurde kiirema tootmistsükli, tänu millele on võimalik täita ka rohkem eriprojekte. 2023. aasta aprillis näeb HevoTehnika OÜ-d esmakordselt ka Maamessil, kus on võimalus kõigil soovijatel tulla toodetega lähemalt tutvuma.

Küsitles

Hando Murumägi

SA Pärnumaa Arenduskeskus

Allikukivi Veinimõisa veinid pälvisid tunnustused

20. novembril kuulutati Kultuurikatlas välja Eesti Joogifestivali raames Eesti parimate jookide auhinnad.

Allikukivi Veinimõisa Rohe-lise sõstra vahuvein valiti Eesti parimaks mulliga veiniks.

Eesti parima puuvilja-marjavein kategoorias sai hõbemärgise Allikukivi Veinimõisa Vaarika-vein.

Parim Eesti Jook 2022 konkurss oli seegi kord jookiderohke. Osa võttis 156 erinevat jooki 44-lt ettevõtelt, mida hinnati pimed-

gustatsioonidel (jookide välimus oli kaetud). Neid hindasid Eesti tunnustatud sommeljeed, baarmenid, ajakirjanikud ja teised oma valdkonna eksperdid. Ükski tootja degusteerimisel ja hindamisel ise osaleda ei saanud. Jooke hinnati iseseisvalt, vastavalt esitatud stiilile ja toote liigile. Hindajatele oli aluseks tootjate antud info sellises mahus, et toode jäi võimalikult anonüümseks. Degusteerimise lihtsustamiseks jaotati joogid oma maitseprofiilide ja olemuse järgi erinevatesse

kategooriatesse ja igat kategooriat hindas 6 kuni 10 inimest. Iga kategooria võitja saab tunnustatud kuldse diplomi ja märgiga. Hõbedase diplomi ja märgi saab/saavad need joogid, mis said kõrgeid tulemusi, aga võitjaks ei osutunud.

UUS TÖÖTAJA

1. detsembrist töötab Saarde valla lastekaitse spetsialistina Diana Tammine.

Diana on lõpetanud Tartu Ülikooli Pärnu kolledži Sotsiaaltöö rehabilitatsiooni korralduse erialal. Varasemalt on Diana töötanud nii koolieelse lasteasutuse õpetajana kui ka sotsiaalpedagoogina.

Kontaktid:

diana.tammine@saarde.ee,
telefon +372 5480 0210

Hajaasustuse programmi 2023. aasta taotlusvoor avatakse 1. veebruar 2023

Peale taotlusvooru avamist tuleb taotlus koos kohustuslike lisadokumentidega esitada paberil või digitaalselt allkirjastatuna valdavalitsusele hiljemalt 3. aprill 2023.

Toetuse taotleja peab vähemalt 1. jaanuarist 2023 elama alaliselt majapidamises, millele ta toetust taotleb, ja see majapidamine peab ka rahvastikuregistri andmete kohaselt vähemalt 1. jaanuar 2023 seisuga olema taotleja elukohana

registreeritud. Info elanikuks registreerimise kohta dokumentide haldur Mari Treialilt.

Toetatavad valdkonnad on veevarustussüsteemid, kanalisatsioonisüsteemid, juurdepääsuteed ja autonoomsed elektrisüsteemid (kui ei ole liitunud elektrivõrguga).

Lisainfo taotlemise kohta: keskkonnaspetsialist Kaie Sakala
Tel: 5307 0296
E-post: kaie.sakala@saarde.ee

TEADE

Saarde valla huvihariduse ja -tegevuse teenusepakkuja 2023. aasta toetuse taotluse esitamise tähtaeg on 16.01.2023.

KILINGI-NÕMME KLUBIS!
30. DETSEMBRIL KELL 20:00

AASTALÕPUPIDU
Vana-aastat saadab teele ansambel Traffic!

Tantsumuusikat pakub ansambel **The Millennials!**

Laudade broneerimine 22. detsembrini Kilingi-Nõmme klubis või tel: 449 2202, 5569 5715. Pilet 15 eur.
Alates 26. detsembrist pilet 20€

Kilingi-Nõmme KLUBI

Saarde Vallavolikogu istungil

17. novembril 2022

- nõustuti Marina Minerals OÜ-le kaevandamisloa andmisega Saarde vallas Ilvese külas Ilvese liivakarjääris maavara kaevandamiseks;
- otsustati mitte algetada Laiksaare külas Vana-Pihke kinnistul 185 m tuulegeneraatori detailplaneeringut;
- otsustati võõrandada otsustuskorras Marko Vollile, Kirsti Luhasaarele ja Aino Vollile Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuvast Pärnu tänav L2 katastriüksusest (katastritunnus 30601:002:0067, pindala 38954 m², sihtotstarve transpordimaa 100%) ligikaudu 262 m² suurune osa vastavalt asendiplaanile hinnaga 1 euro ruutmeeter;
- otsustati võõrandada kirjaliku enampakkumise korras Saarde vallas Kamali külas Karjääri kinnistu (registriosa

nr 2602206, katastritunnus 71101:004:0083, sihtotstarve Mäetööstusmaa 100%, pindala 12,83 ha) alghinnaga 210 000 eurot;

- otsustati võõrandada kirjaliku enampakkumise korras Saarde vallas Tali külas Pärna tee 10 korter number 10 korteriomand (registriosa nr 3158406) alghinnaga 8600 eurot;
- otsustati anda Saarde Vallavalitsusele luba halduslepingu sõlmimiseks Mittetulundusühinguga Pärnumaa Ühis-transportikeskus (registrikood 80375665) sotsiaaltransporditeenuse korraldamiseks vastavalt lepingu projektile „Haldusleping sotsiaaltransporditeenuse korraldamiseks“ nelja aasta jooksul, 01.06.2023 – 31.05.2027.

Eiko Tammist
volikogu esimees

Saarde valla noorte-, kultuuri- ja kogukonna valdkonna tunnustamine 2022

Head vallakodanikud! Meie tublid inimesed ja toredad sündmused väärivad tunnustamist. Meenu-tage mööduvat aastat ja esitage igas kategoorias oma kandidaadid (inimesed, organisatsioonid või sündmused), kes on 2022. aastal silma paistnud ja meelde jäänud.

- aasta kultuuritegija,
- aasta toetaja,
- aasta kultuuri tähtsündmus,
- aasta kogukonnaedendaja,
- aasta vabatahtlik,
- silmapaistev noor.

Kandidaate saab esitada kuni **10. jaanuarini 2023.**

Kandidaate saab esitada Saarde valla ja Kilingi-Nõmme Klubi veebilehel oleval **e-vormil**. Ankeete on ka võimalik täita ja nimetuse alapunktidega tutvuda Surju Rahvamajas, Saarde Valla Huvikeskuses, Kilingi-Nõmme raamatukogus (sh. haruraamatukogudes), Saarde Vallavalitsuses ja Kilingi-Nõmme Klubis.

Noorte-, kultuuri- ja kogukonna valdkonna tunnustamiseks kandidaatide esitamine

Aunimetuste kandidaate saavad esitada kõik füüsilised ja juriidilised isikud **kuni 09.01.2023** Saarde valla ja Kilingi-Nõmme Klubi veebilehel oleval e-vormil. Ankeete on võimalik täita ja aunimetuse alapunktidega tutvuda ka Kilingi-Nõmme raamatukogus ning selle haruraamatukogudes, Surju raamatukogus, Surju Rahvamajas, Saarde Vallavalitsuses ja Kilingi-Nõmme Klubis.

Tunnustamiseks võib esitada kandidaatidena noorte-, kultuuri- ja kogukonna valdkonna edendajaid, kes tegutsevad Saarde vallas.

Aunimetuste saajad valitakse jaanuarikuu jooksul rahvahääletuse teel ja kinnitatakse Saarde Vallavalitsuse poolt.

Aunimetuste kandidaate saab esitada 6 kategoorias.

Lisainformatsiooni leiab valla kodulehelt.

Avatud on taotlemine 2023. aasta maakondlike sündmuste kaasfinantseerimiseks

Kuni 6. jaanuarini on avatud taotlemine 2023. aasta maakondlike sündmuste kaasfinantseerimiseks.

Kui plaanid korraldada 2023. aastal maakondlikku sündmust, mille kaasrahastaja võiks olla Pärnumaa Omavalitsuste Liit, siis taotluste esitamise tähtpäev on **6. jaanuar 2023.**

Taotlused tuleb esitada digitaalselt allkirjastatuna e-postil

kristel@pol.parnumaa.ee.

Taotluse vorm ja lisainformatsioon on leitav Pärnumaa Omavalitsuste Liidu kodulehelt.

Taotleda saab Pärnumaal toimuva maakondliku, üleriigilise ja/või rahvusvahelise sündmuse läbiviimiseks, kuhu on kaasatud enamus Pärnumaa omavalitsusi (inimesed, kollektiivid jne).

Saarde Vallavalitsuse istungitel anti järgmised korraldused:

16. novembril

- muuta üürilepingut;
- kiita heaks kaks hajaasustuse programmist eraldatud toetuse kasutamise kohta esitatud projekti aruannet;
- anda arvamus Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõju hindamise eelhinnangu ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu kohta;
- suunata volikogu määruse eelnõu „Saarde valla kalmistute kasutamise eeskiri“ arutamiseks volikogule;
- sotsiaalhoolekande küsimustes;
- kinnitada OÜ Saarde Kommunaal teenuste hinnakiri.

23. novembril

- sulgeda ajutiselt Kilingi-Nõmme lasteaed Kröll ajavahemikul 27.12.2022 kuni 30.12.2022;
- suurendada laste arvu Kilingi-Nõmme lasteaia Kröll rühmades;
- kinnitada munitsipaalasutuste õppekoha tegevuskulu arvestuslik maksumus 2023. aastaks;
- korraldada enampakkumine vallavara võõrandamiseks ning viia läbi Saarde vallas Tali külas Pärna tee 10 korter 10 korteriomandi (registriosa nr 3158406) suurusega 55,2 m² (kaks tuba, köök, rõdu, panipaik, wc ja vannituba) avalik kirjalik elektrooniline enampakkumine alghinnaga 8660 eurot tähtajaga 12.12.2022 kell 12:00. Enampakkumine otsustati viia läbi üldkasutatava andmesidevõrgu vahendusel Osta.ee portaalis;
- kiita heaks hajaasustuse programmist eraldatud toetuse kasutamise kohta esitatud projekti neli aruannet;
- muuta Saarde Vallavalitsuse 22.06.2022 korraldust nr 308;
- väljastada välireklaami paigaldusluba Meedia ja reklaamiteenused OÜ-le ajavahemikul 01.12.2022 – 10.03.2023. Reklaami asukohaks Pärnu tänav L1, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald;
- kinnitada 2022. a detsembrikuu juubelitoetuste väljamaksmine kogusummas 550 eurot;
- kutsuda tagasi Sihtasutuse Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse nõukogu liikmed Anu Eisenschmidt, Indrek Talts ja Eesi Kolla ning nimetada nõukogu uuteks liikmeteks Mait Talvoja; Merike Maidle ja Kaire Piiraja. Nõukogu uute liikmete volitused algavad 01.12.2022 ja kehtivad kuni 30.11.2027;
- teha vaideotsus;
- kehtestada Surju Hooldekodu „Videvik“ kohamaksumus ühe hoolealuse kohta kuus alates 01. jaanuaris 2023;
- väljastada ehitusluba Saarde vallas Jaamakülas Jaamamäe

kinnistul asuva mitteeluhoone lammutamiseks;

- suunata volikogu määruse eelnõu “Saarde valla 2023. aasta eelarve” I lugemisele volikogule;
- maksta väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse toetust;
- maksta koolitoetust;
- maksta tervisetootust;
- eraldada küttepuud;
- anda Saarde Vallavalitsuse tänukiri.

30. novembril

- jagada Saarde vallas Lodja külas asuva Lodja metskond 6 katastriüksus ja määrata lähiaadressid ja sihtotstarbed;
- nõustuda maa riigi omandisse jätmisega ja riigimaale hoonestusõiguse seadmisega;
- anda Saarde Vallavalitsuse tänukiri Surju Kooli õpetajale Maie Sarapikule pikaajalise ja olulise panuse eest Surju Kooli loodushariduse arendamisel;
- väljastada ehitusluba puurkaevu rajamiseks Seljaku kinnistule Kõveri külas Saarde vallas;
- seada tähtajatu sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Pärnu maakonnas Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuvatele Kirde tänav kinnistule, Pärnu tänav L2 kinnistule ja Pärnu tänav L4 kinnistule. Sundvaldus seatakse elektrimaakaabelliini paigaldamiseks ja talumiseks ning majandamiseks kaitsevööndi ulatuses;
- maksta väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse toetust kahele isikule;
- maksta tervisetootust;
- eraldada küttepuud;
- maksta ühekordset toetust.

07. detsembril

- suunata määruse eelnõu „Saarde valla 2022. a II lisa-eelarve „menetlemiseks vallavolikogule“;
- nõustuda Saarde vallas Sigaste külas asuva Sooääre katastriüksuse riigi omandisse jätmisega riigi maareservina ja määrata katastriüksuse sihtotstarbeks 100% maatulundusmaa;
- määrata ehitiste teenindamiseks vajalik maa, katastriüksuse sihtotstarve ja lähiaadressi ning seada korteriomand;
- eraldada 170 eurot Saarde valla 2022. a eelarvest reall „09510 tegevusala Huvikeskused“ osalemistasu katteks rahvusvahelisel konkurss-festivalil;
- eraldada Saarde valla eelarve 2022. a reservfondist tegevusala 092121 Kilingi-Nõmme Gümnaasium, kululiik artikkel 5525 Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi Jõuluballi toetamiseks 100 eurot;
- väljastada ehitusluba Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas Pärnu tn 40 kinnistul asuvate

mitteeluhoonete lammutamiseks;

- Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse poolt sõlmitud üürilepingute lõpetamine ja uute lepingute sõlmimine;
- kinnitada Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuva Pärnu tn 62 hoonestatud kinnistu võõrandamiseks korraldatud avaliku kirjaliku enampakkumise protokoll ja tunnistada avalik kirjalik enampakkumine nurjunuks, kuna enampakkumisele ei esitatud ühtegi pakkumist;
- läbi viia Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuva Pärnu tn 62 hoonestatud kinnistu (sihtotstarve ühiskondlike ehitiste maa 100%, pindala 1268 m²) avalik kirjalik elektrooniline enampakkumine alghinnaga 58 000 eurot. Enampakkumine otsustati viia läbi üldkasutatava andmesidevõrgu vahendusel Osta.ee portaalis, elektroonilise enampakkumise korraldaja on Saarde Vallavalitsus ning enampakkumise tähtaeg on 03.01.2023 kell 10:00;
- väljastada ehitusluba Saarde vallas Surju külas Ehaste kinnistule puurkaevu rajamiseks;
- väljastada ehitusluba Saarde vallas Tali külas Mäeotsa kinnistule puurkaevu rajamiseks;
- määrata täisealisele isikule hooldaja ja hooldajatoetus.

14. detsembril

- kinnitada Kilingi-Nõmme Muusikakooli hoolekogu koosseis;
- kinnitada „Tunnustamise alused noorte-, kultuuri- ja kogukonna valdkonnas“;
- väljastada ehitusluba Saarde vallas Jäärja külas Linnumetsa kinnistule masinakuuri püstitamiseks;
- väljastada ehitusluba Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas Pärnu tänav 65 kinnistul asuva Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse hoone ümberehitamiseks;
- kinnitada Saarde vallas Tali külas Pärna tee 10 korter 10 korteriomandi enampakkumise võitjaks osühing Weiss pakkumisega 8660 eurot.
- kiita heaks hajaasustuse programmist eraldatud toetuse kasutamise kohta esitatud kaks projekti aruannet;
- kinnitada 2023. a jaanuarikuu juubelitoetuste väljamaksmine kogusummas 300 eurot;
- maksta väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse toetust;
- lõpetada täisealisele isikule hoolduse seadmine ja hooldaja määramine.

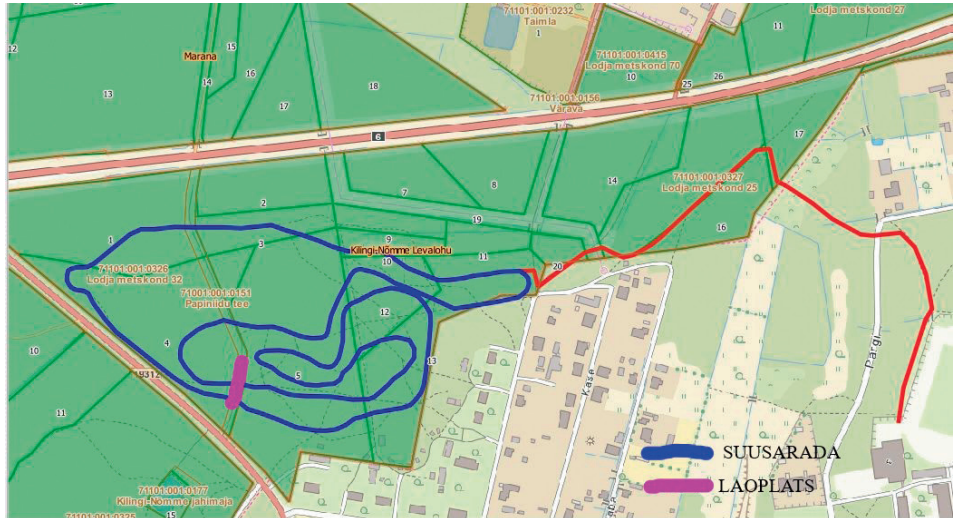
Määrusega nr 3 moodustatakse Saarde vallas 2 valimisjaoskonda, määratakse valimisjaoskondade numeratsioon ja hääletamisruumide asukohad.

Külli Veber
vallasekretär

Metsatööd Kilingi-Nõmme suusaradadel

RMK plaanib 2023. a esimeses pooles teostada metsatöid Kilingi-Nõmme Levalohul. Paljukardetud lageraiet Levalohul ei tehta, kuid raiega luuakse metsa kuue meetri laiune koridor suusaradade tarvis. Nimelt on linnaümbruse männikusse Saarde valla ja Kilingi-Nõmme spordihoone eestvedamisel kavas rajada tänapäevane valgustatud suusarada ning sellega on RMK töid planeerides ka arvestanud.

„RMK teeb Kilingi-Nõmme rätsepatööd. Valime hoolikalt puid, et rajad saaksid piisavalt laiad, aga säästame võimalusel võimsad suured ilusad männid. Kujundame hõreda männiku, kus on kohalikel hea suusatada,“ selgitas RMK Pärnumaa metsaülem Heiki Ärm. Silmas peetakse ka, et puud jääks suusarajalt piisavasse kaugusse, et oksad või okkad ei hakkaks rajale langema ja suusatamist takistama. Tavapärast, järgmist raiejärku RMK suusaraja metsa ei kavanda, vajadusel tehakse vaid sanitaarraiet. RMK varumisjuhi Einart Kase sõnul raiutakse suusaradade kõrvalt eelkõige haiged, kasvus alla jäänud ja vigastatud puud,

et männik kestaks.

„Me ei tee metsatöid kava täies ulatuses, jätstme välja mõned teepoolsed eraldised, mis polnud suusaraja jaoks olulised. Seetõttu jääb maanteega veel suurem puhverala. 2026. ja 2029. aastaks kavandatud raiete osas jääme äraootavale seisukohale ja oleme valmis kavas ka muudatusi tegema,“ rääkis metsaülem.

Metsa ilmet hakkab kujundama see, et kavandatud suusarada lookeb läbi metsa – mõnes kohas lähevad rajad teineteisest lähedalt mööda. „Valides rajakoridori püüdsime arvestada olemasolevate hõredamate kohtade ja häiludega,“ täpsustas Saarde valla haldusnõunik Martti Rooden.

Kilingi-Nõmme spordihoone juhataja Toivo Tallo tõdes, et metsas oli suusarada varemgi, kuid see on jäänud kitsaks ja ebatasaseks. „Valla spordihoone juhatajana esindan ma seda vaatenurka, et inimesed liiguks,“ lausus ta ja lisis, et õigem oleks suusarada nimetada terviserajaks, sest seal saab edaspidi aasta läbi liikuda.

Metsaülem Heiki Ärm märkis, et tööde osas on RMK-le seatud tingimused, et tööaeg algab hommikul kell 7 kuni 21 õhtul, raiejäätmed koondatakse ja hakkeks purustatakse suvel, pärast nn linnurahu lõppu. Metsamaterjal ladustatakse Marana vana metsatee äärde.

Esialgu oli plaanis

raietöödega varem alustada, kuid paaril eraldisel tehti enne vääriselupaiga inventuur. „Selgus, et tegemist on siiski majandatava metsaga,“ märkis Ärm. Eraldistel, mis on seal juba varasemalt vääriselupaigaks tunnistatud, raieid ei tehta ning sealt ei hakka ka suusarajad läbi minema.

RMK praaker Mando Kadarik paneb kõigile südamele, et inimesed ei liiguks töötsoonis ja jälgiks, et ohutu kaugus metsamasinatest oleks vähemalt 70 meetrit.

Lisainfo:
praaker Mando Kadarik
tel 517 8910;
metsaülem Heiki Ärm
tel 503 1423
parnumaa@rmk.ee

Maa-amet avaldas tänavuste ülelendude andmed avalikes teenustes

Maa-amet avaldas geoportaalis 2022. aastal toimunud aeropildistuste ortofotod, mis katavad üle poole Eestimaast. Lisaks tavapärastele Tallinna, Pärnu, Tartu, Viljandi, Kuressaare linnapiltidele lisandusid tänavu ortofotod ka Lõuna-Eesti väiksemate linnade kohta.

Igal aastal lendab Maa-ameti lennuk üle enam kui poolest Eestimaast. Tänavu kevadel kattis Maa-amet aerofotodega riigi põhjapoolse osa koos väikesaartega Hiiumaast Narvani

ning lõunasuunal Lihula-Vändra-Põltsamaa-Kallaste jooneni. Idapoolne ala pil-distati enne puude lehti-mist ja läänepoolne ala juba

lehes puudega.

Aeromöödistuslendu-dega kogutakse riigile olu-lisi andmeid, mis võimal-davad ajakohastada Eesti

topograafilisi kaarte ning ruumiandmete registrites ja kaarditeenustes sisalduvat teavet. Ortofotode puhul on tegu töödeldud aerofotodega, mis kajastavad looduses esinenud olukorda ülelennu hetkel.

Ortofotodega saab tutvuda Maa-ameti kaardi-rakenduses või WMS-tee-nuses ning alla laadida avaandmetena.

2022. aasta lendude käi-gus kogutud kaldaerofoto-dega saab tutvuda Maa-ameti fotolaos.

Maa-amet

Vallavara müük

Saarde Vallavalitsus müüb avalikul kirjalikul elektroonilisel enampakkumisel Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuvat Pärnu tn 62 hoonestatud kinnistut (regist-riosa nr 4297350, katastritunnus 30601:002:0021, sihtots-tarve ühiskondlike ehitiste maa 100%, pindala 1268 m²). Kinnistul asub kaks hoonet (EHR103029079 ja EHR 103029081).

Enampakkumine viiakse läbi üldkasutatava andmesi-devõrgu vahendusel Osta.ee portaalis, enampakkumise tähtaeg on 03.01.2023 kell 10:00 ning enampakkumise alghind on 58 000 eurot ja tagatistrah on 10% alghinnast ehk 5800 eurot.

Foto: Kai Utt

Saarde Vallavalitsus
otsib oma meeskonda

KINNISVARA-, HANGETE- JA ARENDUSSPETSIALISTI

PEAMISED TÖÖÜLESANDED

- Saarde valla omandis oleva kinnisvara kasutamise koordineerimine
- arengustrateegia, arengukava ja teiste strateegiliste arengudokumentide koostamise korraldamine
- kohaliku ja rahvusvahelise projektitöölase tegevuse korraldamine
- suuremate projektide juhtimine ja koordineerimine vallavalitsuse poolt kinnitatud tegevuskava alusel
- riigihangete seaduse alusel riigihangete läbiviimise korraldamine ja hangetega seotud tegevuste õiguspärasuse tagamine

NÕUDED KANDIDAADILE

- kõrgharidus
- oskus kasutada ametikohal vajalikke arvutiprogramme
- oskus koostada õigusaktide eelnõusid koos eelnõu seletuskirja ja sinna juurde kuuluvate materjalidega
- otsustus- ja vastutusvõime ning kohusetundlikkus, pingetaluvus
- B-kategooria juhiload

OMALT POOLT PAKUME

- huvitavat, mitmekülgset ja vastutusrikast tööd
- võimalust eneseteostuseks ja erialaseid koolitusi
- puhkust 35 kalendripäeva

Kandideerimiseks saata elulookirjeldus (CV), motivatsioonikiri ja haridust tõendavate dokumentide koopiad hiljemalt 02.01.2023 digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressile info@saarde.ee märgusõnaga „Arendusspetsialisti konkurss“

Kontaktisik on vallavanem Külli Karu tel 5551 9611

Saarde Vallavalitsus
otsib oma meeskonda

SEKRETÄRI

PEAMISED TÖÖÜLESANDED

- kodanike teenindamine
- operatiivse ja korrektse infoliikumise korraldamine
- vallavalitsuse tehniline teenindamine
- valla kodulehe ja sotsiaalmeedia konto haldamine
- valla ajalehe väljaandmisega seotud ülesanded

NÕUDED KANDIDAADILE

- erialane ettevalmistus ja kõrgharidus
- varasem töökogemus valdkonnas
- teadmised kohaliku omavalitsuse toimimise põhimõtetest ja dokumendihaldust reguleerivatest õigusaktidest
- oskus kasutada ametikohal vajalikke arvutiprogramme
- otsustus- ja vastutusvõime ning kohusetundlikkus, pingetaluvus
- B-kategooria juhiload

OMALT POOLT PAKUME

- huvitavat, mitmekülgset ja vastutusrikast tööd
- võimalust eneseteostuseks ja erialaseid koolitusi
- puhkust 35 kalendripäeva

Kandideerimiseks saata elulookirjeldus (CV), motivatsioonikiri ja haridust tõendavate dokumentide koopiad hiljemalt 27.12.2022 digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressile info@saarde.ee märgusõnaga „Sekretäri konkurss“

Kontaktisik on vallavanem Külli Karu tel 5551 9611
kylli.karu@saarde.ee

Vallavalitsuse sotsiaaltöötajate telefoninumbrid

Sotsiaalnõunik	
Marina Raid	53247 231
Sotsiaalspetsialist	
Merike Maidle	5331 4122
Sotsiaalspetsialist	
Elve Tilk	5330 6419
Lastekaitsepspetsialist	
Diana Tammine	5480 0210

Sotsiaalkindlustusameti Pärnu klienditeenindus kolis

Alates 2. detsembrist teenindab Sotsiaalkindlustusameti Pärnu klienditeenindus kliente uuel aadressil, Akadeemia 2 Pärnu (Pärnu Riigimaja, I korrus).
Infotelefon: 612 1360
E-post: info@sotsiaalkindlustusamet.ee

Klientide vastuvõtt:
E 9–18
T, K, N 9–16:30
R 9–13
Iga kuu viimasel reedel oleme klientidele suletud.

Sotsiaalkindlustusamet

Oma pensioni suurust saab kontrollida riigiportaalis eesti.ee

Viimastel päevadel on sotsiaalkindlustusametisse pöördunud palju pensionäre, kes said ekslikult aru, et novembrikuus makstud 50-eurost hinnatõusu leevendamise toetust makstakse edaspidi igakuiselt. Tuletame meelde, et tegu oli ühekordse toetusega, mis tähendab, et detsembris saavad pensionärid oma pangakontole tavapärase pensioni.

Ühekordsed pensionisummade suuruse muutused toovad

sageli kaasa segadust. SKA infotelefonile helistajate ning klienditeenindustesse pöördujate arv kasvas hüppeliselt, valdavalt tuntakse huvi oma pensioni suuruse vastu. Pensioni suurust saab hõlpsalt kontrollida ka kodust lahkumata, logides sisse riigiportaali eesti.ee ja valides „Minu andmed“ -> „Toetused ja pensionid“ -> „Mulle arvestatud pensioni, toetuste ja hüvitiste vaatamine.“

Sotsiaalkindlustusamet

Tuhandete inimeste haigusrahade väljamakseks puuduvad andmed

Väljastatud töövõimetuslehtede (haigus- ja hooldusleht) arv on tänavu jätkuvalt suur, kuid töövõimetuslehtede väljamaksete tegemiseks puuduvad Eesti Haigekassal endiselt tuhandete inimeste arvelduskonto andmed. Palun kontrollige riigiportaalis oma andmeid ja veenduge, et olete kõik teinud selleks, et oma hüvitis õigeaegselt kätte saada.

Eesti Haigekassa makstavad rahalised hüvitised aeguvad kolme aasta jooksul, see tähendab, et 2022. aastal saab Haigekassa tasuda veel 2019, 2020 ja

2021. aasta eest välja maksmata töövõimetuslehti.

Lisaks kontoandmetele palub Eesti Haigekassa riigiportaalis üle kontrollida ja vajadusel uuendada oma kontaktandmed nagu telefon ja e-post.

Arvelduskonto andmeid saab lisada ja muuta riigiportaalis eesti.ee. Sisene sobiva eID vahendi abil, vali menüüst „Minu andmed“ -> „Tervis“-> „Minu arvelduskonto ja andmed haigekassas“

Eesti Haigekassa

MTÜ Ristiküla Külaseltsi tegemised 2022. aastal

2022 teine aastapoolik on olnud MTÜ Ristiküla Külaseltsi jaoks üpriski tegus, seda just projektide kirjutamise ning MTÜ - kui organisatsiooni arendamise poolest. Suvel omandati Sääsenurga kinnistu, kuhu on plaanis lähitulevikus rajada Ristiküla külaplats koos kõige selle juurde kuuluvaga. Sügisel võtsime korraga suure ampu ning osalesime parraleelselt nii Kohaliku Omaalgatuse Programmis (KOP) kui ka LHV „kes teeb ära?“ projektikonkurssidel. Projektides osalemise eesmärgiks oli taotleda rahastust vana aida taastamiseks ja anda seeläbi uus elu pärandkultuuri väärtusega aidadele, et rikastada ning edendada kohalikku kultuurielu. Ühtlasi oleks taastatud ait suureks abiks uue külaplatsi kasutusele võtul, kuna võimaldab koheselt külaplatsil läbi viia erinevaid sotsiaalselt siduvaid kultuuriüritusi, sealhulgas annab ait lisandväärtust juba traditsioonilisteks saanud MTÜ poolt korraldatavatele üritustele, niisamuti võib olla ait täiesti uute väljavaadete käivitajaks. Lisaks kultuuriväärtustele ühendab see suur projekt kogukonda ja läbi ühise õppimise ning kogukondliku koostöö, väärtustab koostegemistes peituvat jõudu ning selle

väärtust. Olime vägagi ärevad, kui saime teate, et oleme jõudnud LHV II vooru ning läbida tuleb veel üks intervjuu. Seda suurem oli rõõm, kui saime lõpuks teate, et oleme valitud üheks võitjaks (võitjaid oli seekord kaks)! Ja ega sellega meie rõõm veel otsa saanud, sest samuti õnnestus KOP projekt, tänu millele saame rajada aidadele vundamenti. Mis veel projektidesse puutub, siis Päästeamet kuulutas loetud päevad enne detsembrit välja enda projektikonkurssi, mis seab fookusesse kriisideks valmistumise. Plaanime ka sinna esitada enda projekti, mille sisuks on puhta joogivee tagamine elektrikatkestuste korral.

Kuna külaseltsi arengukava on aegunud, siis otsustasime koostada aastateks 2023-2033 uue arengukava. Selleks viisime läbi Kõveri, Kalda ja Ristiküla elanike seas küsitluse, millele sai vastata nii digitaalselt kui ka traditsioonilisemal viisil – paberikandjal. Tänu sellele joonistusid välja probleemid ning soovid, millele tuleks tähelepanu pöörata ning ka meie endi jaoks annab arengukava selgema sihi. Tore on see, et enamuse tegevusi on suuteline külaselts ise ellu viima, kuid leidub ka tegevusi, mis vajavad KOV või isegi riiklikul tasandil

tähelepanu. Näiteks saab anda külaseltsi sisendi vallale vajaduseks Tõitoja-Metsaääre tee katta mustkattega II etapis, kuid Reiu jõe puhastamine on juba suurem töö.

Parraleelselt arengukavaga sai selgeks vajadus luua külaseltsile koduleht, sest see koondab kõik informatsiooni ühte kohta ning on ka projektides osavõtmisel üpris tähtis väljund. Kogukonna abil valmis külaseltsile novembris koduleht, mida tasapidi täiendame. Detsemberi algul kutsusime endale külla Saarde Valla keskkonna- ja heakorraspetsialisti Kaie Sakala, kellega arutlesime jäätmemajanduse teemadel.

Külaseltsil on plaanis uuel, kui mitte ülejärmisel, aastal tuua fookusesse H.A. Kurm, kes on olnud üks meie piirkonna suurkuju. Oleme kogunud tema kohta mälestusi ning infokilde ja jätkame sellega. Samuti võtsime ühendust Eesti Maaülikooli Polli aiandusuuringute keskusega, kus asub Kurmi poolt aretatud õunapuuseemik. Eks tulevikus avaldame rohkem infot!

MTÜ Ristiküla Külaselts soovib tänada Saarde Vallavalitsust, LHV-d, Pärnumaa KOPI, Tanis Kulpi, Kalju Sarapud ja külaseltsi tegemistes kaasa löönud inimesi.

Parim aeg päikesepaneelide projektiga alustamiseks on juba talvel

Päikesepaneelid on parim ja lihtsaim viis vähendada oma ökoloogilist jalajälge ning samal ajal hoida kokku elektrikuludelt. Täna-seks päevaks on selle lahenduse kasuks otsustanud üle mitmetuhande Eesti elaniku. Kui tavaliselt hakatakse paneelidele mõtlema suve eel, siis tegelikult tuleks projektiga alustada juba enne kevade saabumist.

Vaatamata sellele, et päevad on juba võrdlemisi pimedad, on Eesti Energia päikeseenergia ja salvestuslahenduste teenusejuhi Mikk Tootsi sõnul sügis-talvine periood parim aeg päikeseelektrijaama planeerimise alustamiseks, sest sellisel juhul saab päikesepark kevadeks valmis ning võimalus on osa saada pea kogu järgmise aasta päikeseelektriga tootangust.

Samuti kiputakse arvama, et päikesejaama ülalpidamine on kallis lõbu ja ei tasu ennast päeva lõpuks ära. Sellised valehinnangud võivad omakorda osutada määravaks lõpliku otsuse tegemisel ning takistada inimest astumast sammu rohelise ja säästliku energiatootmise suunal.

„Päikesepaneelid on mitmes mõttes kasulik investeering. Võr-

gust ostetava elektrienergia kogus väheneb ja sellega kaasnevad madalamad võrgutasud ning riiklikud maksud. Lisaks on võimalik teenida täiendavat tulu tarbimisest üle jäänud ja võrku antud elektrienergia müügil,“ ütles Tootsi.

Tootsi sõnul näitavad arvutused, et keskmine jaam tasub end ära kümne aastaga. Äriettevõtetel, toidupoodidel ja tööstushoonetel sageli isegi lühema ajaga, sest toodetud päikeseelekter tarbitakse kohe kohapeal kasutamiseks ära.

„Kui vaadata keskmise eramaja katusele plaanitava päikesepargi maksumust, siis see on sageli väiksem kui hoone ees seisva

auto hind. Kusjuures erinevalt autost toodab päikeseelektrijaam 25 aasta jooksul positiivset rahavoogu,“ lisas Tootsi.

Selleks, et päikeseelektri kasutuselevõtt oleks hõlpsam, on Eesti Energia välja töötanud paketi, mis arvestavad just kodu või äripinna elektritarbimisega ja pakuvad optimaalseima lahenduse nii, et kasutatud saaks maksimaalne kogus ise toodetud elektrit.

Rohkem infot energiasäästu ja päikesepaneelide kohta leiab Eesti Energia kodulehelt.

Eesti Energia AS

Kui jõulupeo plaanid juba tehtud, aga transpordiga kimpus, siis oma väljasõiduks küsi pakkumist tel 5535934 või veokorraldaja@saarde.ee.

NB! Ajavahemikul 27.12.2022-05.01.2023 pakume Saarde valla allasutustele, Saarde Vallas registreeritud OÜ-dele, MTÜ-dele ja SA-dele hinnasoodustust 30%.

Surju Kool

Tegemised Surju Koolis

Pühade eelne aeg Surju Koolis on olnud toimekas.

Kadripäeva tähistati koolis kadrikarnevaliga. Tutvuti rahvakommetega ja räägiti kadripäevaga seotud uskumustest. Õpetaja Tiia Hermann juhendamisel lahendati vahvaid mõistatusi, mängiti lõngakera mängu, veeti vägikaigast ning tantsiti erinevaid laulumänge. Lapsed olid end riietanud toredateks Kadrideks.

Novembris osales 1.–3. klassi segavõistkond Sindis rahvastepalli võistlustel, kus saavutati 7. koht. Võistkonna valmistas ette õpetaja Romet Leets.

5. klassi 5-liikmeline võistkond koosseisus: Liisa Ojaste, Anne-Grete Isand, Karl Nikolai Meibaum, Roger Pärn ja Karlos Piile osalesid Õpikuskuste talgutel ning saavutasid maakondlikult 1. koha, ees on ootamas vabariiklik finaali uuel aastal. Juhendasid Riina Olo ja Maarit Koger.

Igal reedel oleme tähistanud adventiaega hommikuste kontsertidega, kus oma vahvad, erilised etteasted on esitanud nii lasteaiad, kooli kui ka muusikakooli lapsed.

Ees on ootamas lasteaiad ja kooli jõulupeod ning kauaoodatud jõuluvahet.

Häid saabuvaid pühi

Õpetaja Kersti Hunt

Kadrid Surju Koolis. Foto: õpetaja Kersti Hunt

Surju Kooli rahvastepalli võistkond. Foto: õpetaja Romet Leets

Kilingi-Nõmme Lasteaed „Kröll”

Päkapikudisko lasteaias

Ühel hommikul avastasid kaks suurt päkapikku, et Kröllil väikesed päkapikud ei ole tööle jõudnud. Mis nendega küll juhtunud on? Vaja ruttu vaatama minna. Detsembrikuu juba käes ja laste sussid võivad niimoodi tühjaks jääda. Päkapikkudele on jõulueelne aeg väga kiire ning käed-jalad tööd täis. Kõikide panus oluline. Ei jäänudki kahel päkapikul muud üle, kui minna ja vaadata, kuhu väikesed päkapikud jäänud on. Selgus, et nemad alles magavad. Ärkamisel oli imestus suur, et jõuluag juba käes. Enne tööle ruttamist teeb üks tubli päkapikk virgutusvõimlemist. Lõbusa muusika saatel oli seda väga tore teha. Uni sai nagu niuhti pühitud ja nüüd ruttasid kõik usinalt laste susse täitma.

Mesimummude lapsesuu päkapikkude tegemistest:

„Päkapikud suvel magavad ja jookuvad sooja piima“ Kaisa

„Päkapikud saevad puid“ Kristofer

„Päkapikkudele meeldib süüa

maasikaid koos kohupiima ja küpsistega. Puid saevad selleks, et sooja saada, muidu on neil külm.“ Madli
„Söövad hernesuppi“ Emma
„Päkapikud viivad lastele kommi ja ise söövad ka kommi“ Oskar Leo
„Päkapikud võiksid olla kaheksa aastased, neile meeldib talv“ Ragnar
„Ma arvan, et päkapikud vaatavad telekast multikaid. Need võiks

olla youtube multikad, Käpapatrull ja koerad päästavad.“ Ryan

„Nad teevad akna lahti“ Maria Eliise

„Jõuluvana suvel päevitab“ Silver

„Jõuluvana autogrammi ei anna, sest tal on teine asi. Ta saab põhjapõtradega lennata“ Tony

Mesimummude rühm

Aasta Raamatud 2022

Parimate välja selgitamiseks pandi kokku laiapõhjaline žürii Eesti kirjandus- ja meediamastikult. Lisaks žürii valikutele selgus ka kogu Eesti raamatulugejate lemmik – Rahva Lemmik! 2022. aasta auhinnavõitjad on:

- Rahva Lemmik 2022: Lauri Räpp “Lihtsate asjade tähtsus”
- Parim eesti autori ilukirjanduslik raamat: Lauri Räpp “Lihtsate asjade tähtsus”
- Parim tõlgitud ilukirjan-

duslik raamat: Kristina Sabaliauskaite “Peetri keisrinna II”

- Parim eesti autori teabekirjanduse raamat: Jaan Aru “Loovusest ja loogilisest”
- Parim tõlgitud teabekirjanduse raamat: Stanley Tucci “Maitset minu elus”
- Parim eesti autori laste- või noorteraamat: Kätlin Kaldmaa “Lydia”
- Parim tõlgitud laste- või noorteraamat: Anna Gavalda „35 kilo lootust“

1. advent Kilingi-Nõmmes

Sel aastal tähistasime 1. adventi saabumist veidi teisiti. Peale keskvaljakul traditsioonilist kuusetulede süütamist, päkapikutantsu (Linetantsurühm KinLine) ning tähtsate asjaosaliste kõnepidamisi võeti suund Kilingi-Nõmme klubi poole, mille ette parklasse oli loodud mõnus jõulumaa.

Uudistav rahvas sai sooja pajaleegi taustal end turgutada glögi, tee, pirukate ning piparkookidega. Lumelaval esines laste näitering ning tantsu lisas õhtusse Nais-

rahvatantsurühm Kilingi. Jõulutunde hõngu tõi meile külla saabunud jõuluvana ning tema jõuluvanker, millega sai linna peal ka lõbusõitu teha.

Adventiõhtule asetas kirs tordile Pärnu Noorte Puhkpilliorkestri jõulukontsert klubi saalis koos Lastead Kröll vahvate ja humoorikate vahepaladega.

Suur tänu tulemast, järgmise sündmuse klubi!

Märt Änilane

Kilingi-Nõmme Klubi juhataja kt

Kogukonna eestvedaja stipendium

Kas sul on kogukond, mida eest vedada? Või on kogukonnal eestvedaja olemas, kes vajab toetust? Vahet ei ole, sest nüüd on eestvedajal võimalus taotleda stipendiumi.

KES23 on mõeldud inimesele, kelle südameasi on juhtida oma kogukonnas toimuvat ja tõmmata kaasa teisi.

Stipendiumi eesmärk on motiveeritud ja kogukonna arendamiseks vajalike oskuste, teadmiste ja võimetega eestvedaja toetamine, kes on kogukonna elujõu kasvataja ja uute arengusammude innustaja.

Stipendiumi saab taotleda ainult eraisik iseendale.

Taotluse esitamise tähtaeg on 10. jaanuar 2023.

Stipendiumi suurus on 5 000 eurot, mis on maksuvaba.

Taotleja peab esitama taotluse isiklikult kultuuriministeeriumi toetuste menetlemise infosüsteemi (TMS) kaudu.

Täpsem info stipendiumikonkursi kohta SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali kodulehel.

Kodanikuühiskonna Sihtkapital

KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

SPORT

Saarde Jõuluturniir 2022

13. novembril korraldas SK Vaablane Kilingi-Nõmme klubis XXII Isadepäeva maleturniiri, millest võttis osa 5 perevõistkonda. Kindel esikoht kuulus tallinlastele Kaarel ja Kristofer Kaisile. 2. koht pärnakatele Rein ja Gerret Jaanistele. 3. koha väärilised olid Ott ja Jakob Sutt Paikuselt. 4. koha said Andres ja Hendrik Allikas Häädemeestelt. Oma Isadepäeva maleturniiri debüütvõistlusel pidid kohalikud, Andrus ja Krister Toomla, leppima 5. kohaga.

20. novembril võisteldi Tihemetsa spordihoones laumängude mitmevõistluses Ennu auhindadele. Neidude karikavõitjaks tuli Anette Einmann Dagne Oriehovi ees. Noormeeste esikolmiku moodustasid Kristjan Link, Kristo Krivonogov ja Kuldar Vreimann. Kuni 65. a meeste karikavõitjaks tuli Eiki Lehemets, Taivo Raid ja Randar Rätspea ees. Üle 65.a. meeste arvestuses võitis karika Enn Pruul, Arne Õismaa ja Vello Stimmeri ees.

9. detsembril selgitasid 2004 ja hiljem sündinud noormehed ja neid Saarde valla meistrid koroonas.

14. detsembril toimunud Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi 1-3. klasside pallilähingu parimaks osutus 3. a klass (Kren-Marten Krapp, Jake Pervušin, Carl-Rico Uibokand, Enrico Kants, Martin Koit, Egely Juhkamsoo, Alisa Isand).

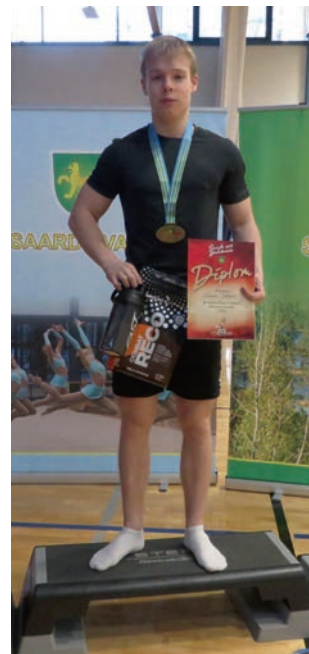
16. detsembril esinesid omaloominguliste akrobaatiliste kavadega VK Githa võimlejad. 1. klassi arvestuses võitsid laureaadi karika Marybel Vaarik, Zlata Lushchan, Kendra Lehemets ja Karoliine-Lisandra Kullamaa. 2-3. klassi arvestus said karika Isabel Rist, Merlyn Luik ja Reena-Liisa Laidla. 4-5. klassi laureaadi

Mikk Manilets, Assar Tallo, Kristjan Puusep

Lii Zerel

Elmar Jefimov

Isabel Rist, Merilyn Luik, Reena-Liisa Laidla

Zlata Lushchan, Kendra Lehemets, Karoliine-Lisandra Kullamaa, Marybel Vaarik

did on Melissa Kiveste ja Maryna Ponomarenko. 6-8. klassi arvestuses tunnustati karika vääriliseks kõik kuus esinejat: Klaudia Klaas, Bianca Vaarik, Sarah Sofia Hein, Margot Klettenberg, Aleksandra Vaarik ja Maibritt Pesti.

18. detsembril Kilingi-Nõmme spordihoones

toimunud jõulade mitmevõistlusel FITNESS5 demonstreerisid oma füüsilisi võimeid 5 julget. Naistest võitis Lii Zerel, noormeestest Elmar Jefimov ja meestest Assar Tallo, Mikk Manilets ja Kristjan Puusepa ees. Kõik osalejad parandasid oma senist võistluste parimat.

26. detsembril selguvad Tihemetsa spordihoones Saarde valla meistrid koroonas naiste ja meeste arvestuses. Samal õhtul mängitakse Kilingi-Nõmme discgolfi pargis järjekordne paaris JõuluLED.

Isadepäevast Jõuludeni kestval Pärnumaa kiirusliku vastupidavuse tšem-

pionaadil osales rekordarv võistlejaid. Sel aastal liitusid sarjaga Pärnu-Jaagupi ja Lääneranna spordihooned. Suurenenud konkurents innustas mitmeid veelgi enam pingutama. Loodame järgneval aastal jõuda veelgi rohkematesse piirkondadesse.

Aastavahetuseni saab Kilingi-Nõmme spordihoones veel kaasa lüüa uues võistlussarjas Biitseps Bunni. Lisaks parimate selgitamisele neljas vanuseklassis, loetakse aasta lõppedes kõik edukalt soo-

ritatud kordused kokku ja Metsis OÜ toetab kogunenud summa ulatuses Kilingi-Nõmme spordihoone jõusaali värskendamist. Anna oma panus!

Saarde Jõuluturniiri lõpetab 6. jaanuaril toimuv Võimlejate näärpäev ehk Ilvese pidu. Lisaks VK Githa jt rühmade võimlemiskavadele toimub kiirusliku vastupidavuse tšempionaaadi autastamine ja Jõuluturniiril osalejate loos.

Toivo Tallo
Kilingi-Nõmme
Spordihoone juhataja

Saarde KOSS võistkond 2022 Pärnumaa meistrivõistlused 2. koht. Foto: Tarmo Tõnismann

18. detsembril Paikuse spordihoones toimunud Pärnumaa MV korvpallis osales 4 võistkonda. Nende hulgas ka Saarde esindusvõistkond koosseisus Tauri Sinijärv, Rain Päärmann, Taavi Uke, Kristo Kaugija, Risto Lilleleht, Allan Klein, Arko Kask, Rasmus Ots, Arvo Sulu, Kennert Rannamaa ja Karli Kaljula. Vaid erilisteks hetkedeks kokku kogunenud meeskond näitas iga mänguga paranevat meeskonnatööd ja võitis otsustava kohtumise lisajal ühepunktise paremusega 2022 Pärnumaa meistrivõistlustel korvpallis II koha.

Saarde Jõuluturniiri paarissulgpallis võitsid Joonas Välja ja Enelin Kannu. Teine koht Kevin Tiit ja Marlen Tammik, kolmas koht Kalev Lillemets ja Toivo Tallo.

Eestimaa Spordiliit Jõud lõpetas spordiaasta

Pärnumaa aasta noortetreeneri tunnustuse pälvis Pärnu spordikooli vanemtreener Eiki Lehemets, kes korraldab ise võistlusi ja juhendab male huvilisi Pärnu spordikoolis, kus tal on üle 20 õpilase. Õpilasi on nii Kilingi-Nõmmest, Audrust kui Pärnu Vabakoolist.

Lisaks on Eiki Lehemets spordiklubi Vaablane eestvedaja, kus keskendutakse lauamängudele (koroona, kabe, male, lauatennis, lauamängude mitmevõistlus).

MSL Jõud aasta tegija 2022 auhinnad anti kätte Pärnus, Estonia Resort Hotel & Spa restoranis NOOT.

Aunimetusi annab Jõud alates 2003. aastast üksikisikule või isikute rühmale, kelle töö ja tegevus on silma paistnud erilise tulemuslikkusega ja mõjutanud spordiliidu arengut. Eestimaa Spordiliidu Jõud aasta tegijad valiti maakondade spordiliitude poolt esitatud kandidaatide hulgast vastavalt Aasta tegija 2022 juhendile.

Foto: Krisbert OÜ

Githa võimlejad GymnaFesti 2023 eelvoorus

25. korda toimuva riigi suurima võimlemisfestivali GymnaFest eelvoor toimus seekord Paides.

Kohtunikekogu ja arvuka publiku ette astus ligi 50 rühma üle Eesti. Meie võimlemisklubi GITHA oli esindatud kahe rühmaga: vanuseklassis 12-16. a rühm Zestika vimplikavaga „Suvemeenutus“, mille autor ja treener Margit Schmidt ning vanuseklassis 30+ meie 9-liikmeline vilistlasrühm kavaga „Meie argipäev“. Kava seadis taas rühmale Pärnu tunnustatud tantsupedagoog Ingrid Jasmin, rühma juhendaja on ise kaasa võimlev Siiri Linke.

Mõlema rühma esinemine õnnestus vigadeta ja sooritusest tunti rõõmu.

Festivali lõppvoorus esinemise vääriliseks tunnustati särtsakas vilistlasrühm, kes asub laureaaditiitli eest võistleva 28. jaanuaril 2023. a Tallinnas „Kalevi“ spordihallis.

Vilistlasrühmale on eelnevatel aastatel laureaaditiitel tulnud kolmel GymnaFestil järjest.

Margit Schmidt

Fotod: erakogust

Aeg on kiita 2022. aasta parimaid

Saarde Vallavalitsus jätkab parimate sportlaste, sporditöötajate ja -sündmuste väljaselgitamist. Ettepanekuid ootame 31. detsembrini e-postile spordihoone@sksaarde.ee. Aasta Tegijate selgitamisel arvestatakse tulemusi 2022. kalendriaasta kohta. Uue aasta algul seatakse nominendid spordihoone kodulehele rahvahääletuseks. Hääletuse ajal enam kedagi juurde lisada ei saa. Rahvahääletust on kõige lihtsam teha internetis spordihoone kodulehel, aga oma arvamuse saab kirjutada ka ajalehe väljalõikele ning toimetada see Tihemetsa või Kilingi-Nõmme spordihoonesse. Peale spordinõukogu ja rahvahääletust avalikustatakse tulemused Saarde kultuuri- ja spordirahva tänapäev 2023. aasta Saarde vallaharva Tänupeol. Aasta sportlaste, sporditöötajate ning -toetajate valimisi korraldab Saarde Vallavalitsus koostöös valla spordi eestvedajatega.

Tutvu 2022. aasta spordi Tegijate valimise korraga chrome-extension://oemmndcblldboiebfnladdacbfmadadm/https://www.sksaarde.ee/wp/wp-content/uploads/2021/11/Lisa-1.-2021-VALIMISE-KORD.pdf. Nominendi esitamiseks lae alla 2022. aasta spordi Tegijate esitamise VORM.

Võistlustulemuste põhjal valitakse Aasta Tegijad järgmistes kategooriates:

- aasta naissportlane (sünd 2003 kuni 1983);
- aasta meessportlane (sünd 2003 kuni 1983);
- noorsportlane, neiu (sünd 2004 ja hiljem);
- noorsportlane, noormees (sünd 2004 ja hiljem);
- spordiveteran, naine (sünd 1982 ja varem);
- spordiveteran, mees (sünd 1982 ja varem);
- aasta edendaja/sporditoetaja (sponsor);
- aasta sporditöötaja, juhendaja, korraldaja, treener;
- valla õnnestunuim spordisündmus;
- aasta spordivõistkond.

Saarde 2022 Jõuluturniir

JÕULULED

Jõulutulede valgel paarisdiscgolfi võistlus.
Lõbus aja veetmine ühes.

26. detsember 2022
Kilingi-Nõmme discgolfi raiel
17.00-17.15 mängijate kogunemine
ja reeglite tutvustus
17.30 esimese ringi algus

Paarismäng absoluutarvestuses

Registreerimine: discgolfmetrix.com

Peakohtunik Erki Kangur, +372 53936772 Info: erki94@hotmail.com

14. nov kuni 30 dets
Kilingi-Nõmme spordihoones

BIITSEPS BUNNI

Saarde Jõuluturniir

Võistluskategooriad:

- Noormehed (sünd 2004 või hiljem)
- Mehed (sünd 2003 või varem)
- Naised (sünd 2004 või hiljem)
- Naised (sünd 2003 või varem)

Igal osalejale võistluspaigas energilabatoon.

TASUTA!

Info ja tulemused: www.sksaarde.ee

METSIS **Leader**

Saarde 2022 Jõuluturniir

6. JAANUAR kell 18.00

Kilingi-Nõmme spordihoones
Pargi tn 3

ILVESE PIDU

ehk võimlejate nädalpäev

Võimlejate pool tehakse kokkuvõtte Jõuluturniirist ja toimub Pärnumaa Kiirusliku vastupidavuse tsempionadi autasustamine

VÕIMLEMISKLUBI GITHA

www.sksaarde.ee

Saarde läbi ajaloo prisma

250

1961

5. detsembril, konstitutsioonipäeval, kõnelesid linna kultuurimajas Kilingi-Nõmme Metsamajandi kommunistliku töö liikumisest osavõtjad.

Abja rajooni koolide direktorid ja õppealajuhatajad külastasid rajooni koole. Heade tulemuste eest koolitöös pälvisid kiitust Kilingi-Nõmme Keskkooli direktor Hillar Hanssoo, Massiaru kooli õppealajuhataja Elmar Veetamm ja Tali kooli õpetaja Ida Laid.

Kilingi-Nõmme Keskkoolis peeti karneval nimega „Rahvaste sõprus“.

14. detsembril peetud rajooni karikavõistluse võrkpallis võitis Nuia ees Kilingi-Nõmme meeskond, koosseisus Ilmar Mägi, Rein Reilend, Mati Pukk, Arne Vabrit, Heino Pulk, Sulev Lill, Jaan Sivi ja Johannes Teearu.

Korvpallis võitis Kilingi-Nõmme Nuiat tulemusena 37:28.

Kilingi-Nõmme Kooperatiiv tegi kokkuvõtteid aastast. Allikukivi, Asuja ja Massiaru kauplused sisustati ümber ja viidi poolisetteenindamisele. Lodjas, Urissaares ja Kalital avati uued poed. Tõlla sovhoosis valmis uus kauplus-söökla.

Linnas otsustati avada mootorsõidukite töökoda, hakata uuest aastast inimestele teenustöö korras puid kreissaega saagima ning tööle võtta linna elektrimontöör.

Metsamajandi parim metaskond 1961. a oli Kariste metaskond eesotsas metsaülem Vello Saarega. Autokolonn Alfred Võime juhtimisel ehitas 26 km uut metsateed. Maranal valmistati 1600 m³ puitlaastplaate, 95 T okkajahu, 500 T puitvilla, 3,5 miljonit katuselaustu ja 8500

m² uksi-aknaid. Valmis 4 uut elamut. Katuselauste müüdi kolhoosidele ja individuaalehitajatele hinnaga 1000 tk 5,72 rubla. Okkajahu valmistas Johannes Nõmm, puitvilla valmistasid Aleksei Bauer, Martin Bauer, Jaan Kurm, Herman Toodu, Jaago Lensment jt. Majandi vanemmetsaülemana töötas Niilo Mei, laiatarbesehhi tehnilise juhatajana Jüri Avikson, saeveski meistrina Leonhard Mitt, Marana metsavahina Jaan Kopp, remondiluksepäna Albert Fridolin. Maaler oli Riho Palover, ehitustööline Kalju Ruul, autojuhid Kalju Uibo, Johannes Paukson, Arvo Sukk, Oskar Abram, Reinhold Karula, Ilmar Lindsaar, Evald Massa, Einart Sepp, Raul Gross. Saeveskit juhatas Hugo Kotkas. August Kartau kastilaua lõikamise brigaadi kulusid Endel Stamm, Rein

Reilend, Ants Kase ja Aavo Kiviselg. Kaste löid kokku Hilja Olde, Taimi Pärna, Lehta Reilent ja Karl Harri.

Kilingi-Nõmme linna Vabatahtliku Tuletõrje Seltsi koosolekul valiti esimeheks Eduard Kiils, aseesimeheks August Riivits, sekretäriks Lydia Mutli, liikmeteks Jaan Kikas ja Herman Koppel.

Abja Vabatahtlik Tuletõrje Ühing eraldas Kilingi-Nõmme VTÜ-le järgmised põhivahendid: Kilingi-Nõmme kultuurimaja (väärtus 34540 rbl), tuletõrje torn-depoo (8160 rbl), paviljon suveaias (250 rbl), veoauto GAZ-AA (480 rbl), meeste jalgratas „Riia“ (66,50 rbl), mootorprits „Sork“ (340 rbl), mootorprits „Rosenbauer“ (314 rbl), 2 häirekella tornis (2x50 rbl).

Olev Paukson
jätkub

Omniva ühtlustab pakiteenuste valikut

Alates 02.01.2023 muutuvad pakiteenused oluliselt lihtsamaks ja muutub ka hinnastamine:

• Jäävad 2 põhiteenust: paki- ja kullerteenus.

„Pakiteenus“ jaguneb pakiautomaadi ja postkontori teenuseks.

„Kullerteenus“ jaguneb tava- ja kiirkulleri teenuseks.

• Iseteeninduses ei pea valima mitme erineva teenuse vahel üleandmis- ja väljastamiskanaaleid, vaid on üks selge teenus vastavalt paki kätetoimetamise viisile. Saadetised saab kliendile teele panna pakiautomaadist, Omniva esindusest või kulleriga.

• Paki postkontoris saatmise hind muutub soodsamaks ja sarnaselt pakiautomaadile toimub hinnastamine saadetise suuruse järgi (S, M, L, XL).

• Kullerteenuse valik on muutunud ühtsemaks ning erinevate nimetuste ja väljastustingimustega teenused on koondatud kokku ühtseks teenuseks, millega saab saata pakke üle Baltikumi.

„Kuller 10“ teenus muutub „Kiirkulleri“ teenuseks ja on mõeldud juriidilisest isikust saajale saadetise saatmiseks.

• Senisest „Partiipakist“

saab „Pakiteenus lähimasse postkontorisse“ – saatja peab sisestama saaja aadressi ning saadetis suunatakse antud aadressile kõige lähemal asuvasse postkontorisse.

• Senisest „Pakk väljastuspunkti“ teenusest saab „Pakiteenus postkontorisse“ – saatja peab sisestama konkreetse postkontori, kuhu soovib saajale saadetist edastada.

• „Kätetoimetamine eraisikule“ on nüüd eraldi valitav teenus lisateenuste menüü alt.

• Kulleri tellimine on hinnastatud vastavalt hinnakirjale ning tuleb eraldi tellida saadetiste üleandmiseks.

Kõik uued teenused on kättesaadavad meie e-teenidusest.

Teenuste ühtlustamine rakendub vaid Eesti ja Baltikumi saadetiste puhul. Teistes piirkondades jäävad teenused kehtima endisel kujul.

Muudatused rakenduvad automaatselt alates 02.01.2023.

Koolituskursus toob kunagised tervishoiutöötajad tagasi erialasele tööle

30. detsembrini saab kandideerida koolituskursusele „Õed tagasi tervishoidu“, mis toob tervishoiuvaldkonnast eemal olnud õed, ämmaemandad ja velskrid tagasi erialasele tööle.

Kursusele on oodatud kunagi õe, ämmaemanda või velskri õppe läbinud inimesed, kes ei ole registreeritud tervishoiutöötajate riiklikus registris, aga ka need registreeritud õed ja ämmaemandad, kes ei ole alates 2015. aasta 1. veebruarist Eesti tervishoiuteenuse osutaja juures

õena töötanud. Õppetöö toimub poole aasta jooksul sessioonidena, tänu millele saab koolitusel osaleda töötamise kõrvalt. Kõikidele osalejatele makstakse stipendiumi, koolitust rahastab Sotsiaalministeerium. Kursuse lõpus, teooria- ja praktikaeksami sooritamise järgselt kantakse osalejad tervishoiutöötajate registrisse ning neil on võimalik naasta erialasele tööle tervishoidu.

Infot koolituskursuse kohta leiab kodulehelt.

Tartu Tervishoiu
Kõrgkool

Keskkonnaamet on elektrooniliselt alati kättesaadav

Keskkonnaametis rakendus energiasäästule suunatud muutus töökorralduses: kõik ameti töötajad jäävad reedeti kodukontoritesse. Küsimuste või taotlustega Keskkonnaametisse pöördujad saavad kogu nädala jooksul abi telefonitsi või elektrooniliste kanalite kaudu. Kohtumiseks Keskkonnaameti kontoris tuleb aeg eelnevalt kokku leppida.

Keskkonnaameti kontori külastamiseks tuleks ette helistada klienditoe numb-

ril 662 5999. Klienditugi töötab esmaspäevast reedeni kell 9.00–16.00. Samalt telefoninumbrit – 662 5999 – saab paluda juhendamist e-teenuste kasutamiseks, telefoni teel nõu küsida või leppida kokku kohtumine Keskkonnaameti kontoris. Keskkonnariiklikumistest, abitus seisundis ja abivajavast metsloomast või riigimaanteel hukkunud metsloomast tuleks aga teada anda riigiinfo telefonil 1247.

Keskkonnaamet

Eraisikute veetaristu toetus tuleb taas

Keskkonnainvesteeringute Keskus annab teada, et Vabariigi Valitsus otsustas 15. detsembril eraldada ligi 800 000 eurot Ühtekuuluvusfondi toetust eraisikute vee- ja kanalisatsioonitorustike ühendamiseks ühisveevärgi- ja kanalisatsioonivõrku. KIK avab taotlusvooru jaanuarikuu jooksul.

Toetust antakse reoveekogumisaladel elamu ühendamiseks ühisveevärgi ja/või -kanalisatsiooniga või kogu-

mismahuti rajamiseks või ümberehitamiseks ning alla 2000 tarbijaga reoveekogumisalal ka elamule omapuhasti rajamiseks või ümberehitamiseks. Toetust makstakse standardiseeritud ühikuhinna alusel, toetuse summad on toodud KIKi kodulehel.

Täpsem info toetusmeetme ja taotlemise kohta aadressil <https://kik.ee/et/toetavad-tegevused/eraisikute-vee-ja-kanalisatsioonitaristu-rajamine>.

Kilingi-Nõmme Loomakliinik suletud
24.12.22 – 02.01.2023

Ostame Eesti parima hinnaga kasvava metsa raieõigust. Küsi pakkumist juba täna!
www.skpinvest.ee, info@skpinvest.ee
Tel 551 5513; 550 0343

OSTAN raamatuid, vinüülplaate, helikassette, kunsti, lauanõusid, tarbeklaasi, hõbeesemeid, märke jm vanavara. Tel 5804 6910

OSTAN NÕUKAAJA ESEMEID: portselanist nõud, klaasist nõud ja vaasid, keraamika, kunst, heliplaadid, raamatud, mänguasjad, mudelautod, hõbe jne.
Tel 5803 0458

KINGIIDEE JÕULUDEKS | Elupäästev tekk

Jõulude ajal särisevad pliidil jõulutoidud. Maitsvad road valmivad enamasti rõõmsalt pereringis, kuid õnnetused ei hüia tulles. Pole harvad juhtumid, kui toit jääb pliidi liiga kauaks ja süttib koos toidu valmistamiseks pannile valatud õliga või lihast välja voolanud rasvaga. Süttinud panni veega kustutada ei tohi. Põlevat rasva veega kustutades tekib plahvatus, mis paiskab tule laiali. Selle asemel tuleks tuli katta tuletekiga. Kui kodus tuletekki veel pole, oleks mõistlik teha ohutuse nimel varajane jõulukingitus kogu perele või miks mitte ka lähedastele.

Tuletekk

Igas kodus võiks olemas olla tuletekk hädaolukordade likvideerimiseks: kodudes kujutavad tuleohtu eelkõige lahtise tulekoldega kaminad ja ahjud, kuid olukord võib muutuda ärevaks ka tavalisel söögitegemisel. Süttida võib töötavale gaasipliidile kogemata kukkunud ese, aga ka pannil olev rasv.

Tulekustutusvaip ehk tuletekk ongi abimeheks eelkõige köögis, kui süttinud on rasv või mõni väiksem kodumasin. Tuletekk võiks olla kodus paigaldatud köögis nähtavale kohale, kust selle vajaduse korral kiiresti

kätte saab.

“Seda saab kasutada väiksema põlengu aeglustamiseks ja kustutamiseks. Kui põleng on suurem, siis on vaja juba mingit kustutit,” selgitas G4S tuleohutuskoolitaja Siim Siska.

Vaiba kasutuspõhimõte seisneb leegi lämmatamises. Lähene põlevale kohale, hoides vaipa enda ees sirgetel kätel. Kata põlev ese vaibaga nii, et hapnik ei pääseks tulekoldele ligi.

Keera vaip üle poti või panni servade, et takistada hapniku juurdepääsu leegile. Jäta vaip põlemiskoha peale, kuni oled veendunud, et tuli on täielikult kustunud. Kui võtad tulekustutusvaiba liiga vara ära, võivad leegid uuesti üles lahvatada.

Kindlasti tuleb pott või pann kuumalt pliidilt eemale kuumakindlale pinnale jahutama tõsta, et vähendada uuesti süttimise ohtu. Ära jookse panni või potiga õue või viska seda kraanikaussi. Nii võib põlev rasv välja pritsida ja inimene vigastada. Siis pole ka poti peale asetatud tulekustutusvaibast kasu, sest õhk pääseb vaiba alla ja see ei saa tuld lämmatada.

Kui süttivad seljas olevad riided, siis peab inimene pikali heitma, põlevad riided tuleb katta tuletekiga ja

tuletekki käega patsutada, et leek kustuks.

Samuti saab tulekustutusvaipa äärmuslikus olukorras kasutada abivahendina enese ees hoidmiseks, kui muud kaitsevarustust käepärast pole.

Tulekustutusvaipa saab kasutada, kui süttinud on:

- kodumasin (elektriseadme kustutamisel tuleb see eelnevalt vooluvõrgust eemaldada);
- rasv pannil või potis (kasuta tuletekki, kui rasv pole välja pritsinud või voolanud, sest vastasel juhul võib tulekustutusvaip rasvaga kokku saada ja ise süttida);
- riided inimese seljas (kui paremaid abivahendeid, näiteks tulekustutit, käepärast pole).

Lisaks tuletekile võiks igas kodus olla ka tulekustuti. Neid on väga erinevaid ja siinkohal tutvustamegi, milline kuhu sobib.

Vahtkustutid

“Laias laastus on iga kustuti parem kui mitte midagi. Aga keskmise koduse majapidamise puhul on kõige efektiivsem kaheliitrine vahtkustuti,” ütles Siska.

“Tulekustutitel on peal erinevad tähised, millise tule kustutamiseks nad sobivad. Kaheliitrise vahtkustuti

efektiivsus seisneb selles, et saame sellega kustutada enamikke materjale, millega me kodus ümbritsetud oleme: A – põlevad tahked materjalid, B – põlevad vedelikud ja F – rasvad. Samuti on enamikel kaasaegsetel vahtkustutitel ka tähis E, mis tähendab, et saame kustutada ka pinget all olevaid elektriseadmeid.”

“Kaheliitrine vahtkustuti on kerge ja seda saavad väga lihtsalt kasutada ka lapsed ja vanemad inimesed,” rääkis Siska. Vahtkustuti eelised näiteks pulberkustutite ees on efektiivsem kustutusvõime. Vaht ei riku ruumi ja esemeid nii ulatuslikult ning põlevvedelike kustutamisel on vahul pikk järelmõju ehk kui põlevvedelik on vahuga kaetud, siis ei saa see uuesti süttida.“

Kaheliitrise vahtkustuti miinusena toob Siska välja, et gaasitulekahju kustutamiseks see ei sobi. Kui soetate vahtkustuti, jälgige kindlasti, millistes temperatuurivahemikes tuleb seda hoiustada: on kustuteid, mille puhul tootja annab madalaimaks kasutustemperatuuriks viis kraadi, ja ka kustuteid, mida saab kasutada kuni 20 miinuskraadi juures.

Pulberkustutid

Kõige levinum on pulber-

kustuti, mis on mõeldud eeskätt tahkete põlevmaterjalide, põlevvedelike ja põlevate gaaside tekitatud tulekahjude kustutamiseks. Pulberkustuti suureks eeliseks on tema mõju laias temperatuurivahemikus – kustutit saab kasutada iga ilmaga.

Siska sõnul on pulberkustuti miinuseks pulbritolm, mis lendub kustutustööde käigus kõikjale ja nõuab hiljem mahukaid koristustöid. Samuti rikub pulbritolm elektriseadmeid, ladestudes läbi ventilatsiooniavade paigaldisele ja põhjustades nende ülekuumenemise ja rikke.

Põlevate vedelike kustutamisel puudub pulbril iga sugune järelmõju ehk kui leegid on põlevvedelikult kustutatud, võib see kohe uuesti süttida.

“Pulberkustuti miinus on see, et kui näiteks fritüür süttib, siis pulberkustutiga otse rasvapõlengusse lastes pritsib see rasva laiali. Ehk seda peab rasva kustutamisel õigesti kasutama, sest muidu võib kasu asemel kahju tekitada,” tõi Siska välja. Põleva rasva puhul tasub pulberkustuti asemel kasutada pigem tulekustustekki, kui see on olemas.

Süsihappegaaskustutid

CO₂ ehk süsihappegaaskustutite eeliseks on see, et kustutusaine ei kahjusta põlemiskolde ümber olevaid ruume ja seadmeid. Sellepärast kasutatakse seda ruumides, kus on palju elektriseadmeid või muid esemeid, mida pulbritolm või vesi jäädavalt kahjustaksid.

Nende suurimaks miinuseks on süsihappegaasi tagasihoidlik kustutusvõime. Pealegi võivad need vale käsitlemise korral ohtlikuks osutuda. Gaaskustutit pole otstarbekas kasutada ruumides, kus hoiustatakse suures koguses põlevaid materjale.

Rasvakustutid

Rasvade ja toiduõlide kustutamiseks on olemas ka spetsiaalne, selleks eriti hästi sobiv kustuti tüüp. Rasvakustutites on kustutavaks aineks kaaliumsoolade vesilahus, mis jahutab ning seebistab kuuma rasva. Turvalisuse kustutamisel aitavad tagada üsna madal töörohke ning pikk metallvars. Kuigi sobivad ka teiste ainete kustutamiseks, on need mõeldud eeskätt siiski suurköökidesse – kodusesse kööki pole rasvakustuti vaja soetada.

Maxim Tuul
AS G4S Eesti

Generaatori koht pole korteris!

Seoses suurenenud huviga generaatorite soetamise vastu juhib Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA) inimeste ja korteriühistute tähelepanu sellele, et sisepõlemismootoriga portatiivsete elektrigeneraatorite kasutamine korterites on keelatud. Korterisse sobib ilma sisepõlemismootorita varutoiteallikas.

Mistahes kütuse põlemisel tekib jääkproduktina põlemisgaas, mis on sissehingamisel ohtlik. Sisepõlemismootorite põlemisgaasis sisaldub suhteliselt suurel hulgal vingugaasi, mis on inimestele ja loomadele mürgine. Kasutades sisepõlemismootoriga seadmeid siseruumis paisatakse põlemisgaasid pidevalt siseruumi, mille tagajärjel väheneb ruumis hapniku osakaal ja suureneb CO₂ ning mürgise vingugaasi osakaal. Seetõttu ei ole ilma korstna ühenduseta sisepõlemismootoritega seadmete kasutamine üldjuhul siseruumides lubatud ja vastav nõue peab olema ka seadme kasutusjuhendis – tootja juhiseid tuleb järgida! Õiguslikud alused tulenevad seadme ohutuse seadusest, mille § 4 kohaselt peab

seadme kasutamisel tagama inimese elu ja tervise, asja ning keskkonna ohutuse. Ohutuse tagamiseks tuleb rakendada vajalikke abinõusid ohu ennetamiseks ehk õnnetuse ära hoidmiseks. Sama seaduse § 5 kohaselt võib seadme kasutusele võtta, kui see vastab nõuetele, on tehniliselt korras ning ettenähtud otstarbel ja viisil kasutamiseks ohutu, sealhulgas on varustatud kasutamiseks vajalike töökindlate ja -korras juhtimis-, kontroll- ja kaitseadistega, on paigaldatud kasutamiskohale ja seadistatud nii, et seadmest lähtuv oht on minimaalne ning seadme kasutamine, korrashoid ja kontrollimine ei ole takistatud. Ettenähtud otstarve ja kasutusviis on kirjas seadme kasutusjuhendis.

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Kui palju maksab MEES?

Kahes vaatuses
Mihhail Zadornov
Tõlge: Erki Aule

Juss Haasma
Karmel Naudre
Marika Korolev

Kilingi-Nõmme klubis
Kolmapäeval, 25. jaanuaril
kell 19.00

Pilet 21 €, õpilane, pensionär 19 €.

Piletid müügil Kilingi-Nõmme klubis, Piletilevis ja Piletimaailmas.

Piletid Piletilevis ja Piletimaailmas, eelmüügi ajavahemikus. Soovijad: pensionärid, tudengid, õpilased.

OU ESTEST PR ostab

METSA- JA PÕLLUMAAD

Tel 504 5215, 514 5215
info@est-land.ee

METSAKINNISTUD, PÕLLUD, KAITSEALL OLEVAD KINNISTUD

AUS HIND TEIE KINNISTULE TARTUMETSALT

5557 7007
janno@tartumets.ee

Abi- ja infonumbrid

112	Hädaabinumber
1247	Riigiinfo telefon (kriisiinfo, Päästeameti info ja nõu, info Transpordiametile, info Keskkonnaametile)
1220	Perearsti nõuandeliin, www.1220.ee
1343	Elektrilevi rikketelefon, www.elektrilevi.ee
1510	Maanteeinfo telefon, www.mnt.ee ja www.tarktee.ee
126	(eesti keeles) Vältimatu psühholoogilise abi õöpäevaringne usaldustelefon, www.peaasi.ee
127	(vene keeles) Vältimatu psühholoogilise abi õöpäevaringne usaldustelefon, www.peaasi.ee
6 558 088	(eesti keeles) MTÜ Eluliin õöpäevaringne usaldustelefon
6 555 688	(vene keeles) MTÜ Eluliin õöpäevaringne usaldustelefon
116 006	Riiklik ohvriabi õöpäevaringne kriisitelefon
16662	Mürgistusteabekeskuse õöpäevaringne infotelefon, www.16662.ee
1599	Lastearsti tasuta nõuandeliin (E-P kell 8-22, kõneminuti hind 1 euro)
1492	Naiste tugiliin
116 111	Lastebitelefon, www.lasteabi.ee
9001 032	Riigi Ilmateenistuse tasuta info (kõneminuti hind 1.10€)
5301 9999	Välisministeeriumi õöpäevaringne konsulaarabi telefon, http://reisitargalt.vm.ee/

Kuhu minna meie vallas

Laupäeval, 24. detsembril kell 15.00
ja kell 17.00 Jõuluõhtu jumalateenistus
Saarde kirikus.

Pühapäeval, 25. detsembril kell 11.00 Kristuse
sünnimise püha liturgia Saarde kirikus.

Esmaspäeval, 26. detsembril kell 11.00 Saarde
valla ja SK Vaablane lahtised MV koroonas
Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses.

kell 15.00 Olavi Kõrre pillimängu ja pärimus-
tantsude õpituba Lähkma-Saunametsa
külamajas.

kell 17.00 JõuluLED paarisdiscgolfis
Kilingi-Nõmme discgolfi rajal.

Reedel, 30. detsembril kell 20.00
Aastalõpupidu Kilingi-Nõmme klubis.
Vana-aastat saadavad teele ansambel
Traffic, tantsumuusikat teeb The Millennials.

Pühapäeval, 1. jaanuaril kell 11.00 Jeesuse
nimetähtsa jumalateenistus Saarde kirikus.

Neljapäeval, 5. jaanuaril kell 17.00 animafilm
"Sabastega kass. Viimane soov"
Kilingi-Nõmme klubis.

Reedel, 6. jaanuaril kell 18.00 Võimlejate
näärpäev ehk Ilvese pidu Kilingi-Nõmme
Spordihoones.

Kolmapäeval, 25. jaanuaril kell 19.00
Komöödiateatri etendus „Kui palju maksab
mees?“ Kilingi-Nõmme klubis. Pilet 21 €,
õpilane, pensionär 19 €. Piletid müügil Kilingi-
Nõmme klubis, Piletilevis ja Piletimaailmas.

1. detsembrist traditsiooniline jõulueelne
käsitöötoodete näitus-müük
Surju Raamatukogus.

Alates 14. novembrist kuni 30. detsembrini
2022 saab kokkulepitud aegadel
Kilingi-Nõmme spordihoones sooritada
biitsepsiharjutust. Iga võistlus tagab auhinnaks
Leader või FAST energiabatooni juhul, kui
parandad enda seni parimat tulemust.
Lisainfo SK Saarde kodulehel.

1. novembrist kuni 30. detsembrini
Kilingi-Nõmme klubis Heiki Pärdi näitus
„Raudteejaamade saatust“.

UUS LUGU FILMI **SHREK** TEGIJATELT

EESTI KEELES!

SAABASTEGA KASS

VIIMANE SOOV

KINODES 23. DETSEMBRIST

Kilingi-Nõmme klubis

Neljapäeval, 5. jaanuaril kell 17.00

Pilet 3 €, perekaardiga 7 €. Filmi pikkus 1h 40min.

Õnnitlеме!

HELGI VOOR	94
ROSILDA KÕIV	93
FATINA TEEARU	93
ASTA RUUKEL	92
KARIN JUHKAM	92
LEA JAMŠANOVA	89
ELSA TEDER	89
SILVI RAID	88
HILJA RÄTSEP	88
LEMBIT NÕMM	87
ANNA ENNUSAAR	87
LAINA KULVIKU	87
VELLO VARILEPP	87
HELDUR KOLLAMAA	86
EHA NÕMMANN	86
LIDIA IVANOVA	85
VAIKE-MARIE VELIKOPOLJE	85
IDA JÜRIMÄE	85
AIDE LUSMÄGI	85
AIME ILLI	85
SALME HAAVIK	84
MAIE TELL	83
VALENTINA PIKKUR	83
MAIE KIIPUS	83
ÜLO ENNUSAAR	82
HELMUT PAHK	82
OTTO ILOSTE	82
LAINA RUUL	82
HUGO TOMSON	81
ILMAR JUGALA	81
MEETA LÜLL	81
HILDA KINGLA	81
KALJO ÕIGE	81
REIN LUHA	81
TIIA LEHEMETS	80
SILVI PULK	80
EESI KOLLA	80
AIME TAMMET	80
LIIVI-MARE PALGE	80
VIRVE MÄEMURD	80
EVI KUKK	75
REET KARTAU	75
VAIKI SEIN	75
TIIT LAASI	75
REIN KOHV	70
KALJU LANKOTS	70

Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avalda-
mist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aad-
ressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või
telefonidel 449 0138, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu
15. kuupäevaks.

Saarde kirikus

Laupäeval, 24. detsembril kell 15.00 jõuluõhtu
jumalateenistus

Laupäeval, 24. detsembril kell 17.00 jõuluõhtu
jumalateenistus

Pühapäeval, 25. detsembril kell 11.00 Kristuse
sünnimise püha liturgia

Pühapäeval, 1. jaanuaril kell 11.00 Jeesuse
nimetähtsa jumalateenistus

Uued vallakodanikud

Eelmises ajalehes oli uute vallakodanike rubriiki
sattunud viga. Palume vabandust, õige on:

Kätlin Jänes-Jefimovi ja Andres Jefimovi
perre sündis 5. novembril poeg
GEVERT JEFIMOV

Liina Grossi ja Sven-Erik Lohu
perre sündis 17. novembril tütar
RONJA LOHU

Maarja Jalasto ja Argo Tali
perre sündis 23. novembril poeg
HANS-OSKAR TALI

Laura Seeri ja Tevo Tammsalu
perre sündis 28. novembril poeg
RASMUS TAMMSALU

Lähkma külamajas

Esmaspäeval, 26. detsembril

Olavi Kõrre

pillimängu ja
pärimustantsu õpituba

Pillimehed alustavad kell 15.
Tantsijad kell 16. Tasuta.

LEADER

Mälestame lahkunuid

HELL-ANGEELIKA LOODUS
12.01.2004 – 07.11.2022

ASTA LILL
19.09.1952 – 21.11.2022

JAAN KRAAV
29.11.1961 – 20.11.2022

ILLE PEDDAI
10.01.1947 – 27.11.2022

ELLI LILLELEHT
08.09.1931 – 29.11.2022

MILVI LANGEPROON
13.11.1936 – 04.12.2022

HELLE MEOLA
10.11.1941 – 18.12.2022

Toimetust ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressile
kylli.karu@saarde.ee 15. kuupäevaks.